

ΔΗΜΑΡΧΟΣ

Αν βάλεις στην άκρη την αγάπη, τη φιλία και τους οικογενειακούς δεσμούς, την τύχη, τη θρησκεία, την πνευματικότητα, την επιθυμία να βελτιωθεί η ανθρωπότητα, τη μουσική και την τέχνη, το κυνήγι, το ψάρεμα και τη γεωργία, τον εγωισμό, και τις δημόσιες και ιδιωτικές μεταφορές, από τα λεωφορεία μέχρι τα ποδήλατα, αν τα βάλεις στην άκρη όλ' αυτά, εκείνο που κινεί τον κόσμο είναι το χρήμα. Ή τουλάχιστον έτσι λένε. Αν δεν ήταν να πεθάνω πριν την ώρα μου, αν δεν πέθαινα εδώ και τώρα, αν ήταν να ζήσω μέχρι να ωριμάσω ή να σαπίσω για τα καλά αντί να βρω το τέλος στο Κοινοτικό Νοσοκομείο της Μαδέρα, έτσι μονταρισμένος και τυλιγμένος στο γύψο, αν είχα όλο το χρόνο του κόσμου, όπως λένε, θα σου μιλούσα πρώτα απ' όλα για τις χαρές της ποδηλασίας ή τη ζωή του μυαλού, αλλά επειδή βλέπω ότι μπορεί να πεθάνω οποιαδήποτε στιγμή, χθες μόλις ο ίδιος ο Δρ. Σινγκ είπε πως ήμουν τυχερός που ζούσα, εγώ δεν είχα τις αισθήσεις μου κι έτσι δεν τ' άκουσα με τ' αυτιά μου, η Κάρμεν μου το 'πε, θα περάσω κατευθείαν σ' αυτά που λένε ουσιώδη.

Πρώτα απ' όλα, αγνόησε τη ρήση πως τάχα το χρήμα, όπως το λίπασμα, κάνει καλό όταν δεν σκορπίζεται. Να σκορπίζεις λεφτά είναι η μισή ευτυχία, να τα κερδίζεις η άλλη μισή, δεν υπάρχει καμία ευτυχία να τα κάνεις μασούρι, ειδικά τα μεγάλα ποσά, είναι σαν να μπαίνεις στο γύψο, παρότι ο κόσμος θα σου δώσει την αντίθετη συμβουλή, αφού είναι πολλοί αυτοί που θέλουν να μας έχουν στο γύψο. Δεύτερον, δεν έχω ακόμα γνωρίσει τη ζωή μου, είμαι μόλις είκοσι οκτώ χρονών, όταν φτάσεις στην ηλικία μου θα καταλάβεις πόσο νεαρή είναι, κι αν μέχρι τότε έχεις γίνει κοσμοπολίτης σου βγάζω το καπέλο, ο δρόμος δεν είναι ευκολοδιάβατος. Όλα όσα πρέπει να ξέρεις βρίσκονται κάπου μέσα

στις εμπειρίες μου, φοβάμαι όμως πως θ' αναγκαστείς να αντλήσεις μόνος σου τη γνώση από μέσα τους, αυτή είναι η φιλοσοφία μου. Ο κόσμος λειτουργεί σύμφωνα με μια μυστήρια λογική, Χουάν-Τζορτζ, θέλω να τονίσω μερικές απ' τις περιπλοκές της, ώστε να μπορέσεις να σταθείς στους ώμους γιγάντων¹ και όχι, όπως έλεγε ο Πολ Ρένφρο, στους ώμους μυρμηγκιών.

Τα πρώτα είκοσι επτά χρόνια της ζωής μου δεν μου συνέβη απολύτως τίποτα. Κάθε μέρα καβαλούσα το ποδήλατό μου και πήγαινα απ' τον χερσότοπό μας στην πόλη, πήγαινα στη Μαδέρα και ρωτούσα τους φίλους μου αν είχαν κάποια δουλειά για μένα. Όλοι με φώναζαν Δήμαρχο, ακόμα και ο Τόνι Αντινόλφι, που ήταν ο πραγματικός δήμαρχος, ακόμα κι αυτός με φώναζε Δήμαρχο. Έπειτα συνέβη εκείνο το δήθεν λάθος μου. Τη συγκεκριμένη μέρα δούλευα σε μια οικοδομή στη Μαδέρα, ή μάλλον στην κατεδάφισή της, κουβαλώντας καρότσια γεμάτες γυψοσανίδες – είναι παράξενο να βγάζεις έξω τους τοίχους ενός σπιτιού. Κάποια στιγμή πρόσεξα πως το ποδήλατό μου, ένα μπλε πιτσιλιωτό Schwinn τριών ταχυτήτων με δερμάτινους σάκους στη σχάρα, ένα υπέροχο εργαλείο που γλιστρούσε μαλακά πάνω στους ασφαλτοστρωμένους δρόμους της Επαρχίας της Μαδέρα, πρόσεξα πως έλειπε. Είχε ξανασυμβεί στο παρελθόν, δεν με πείραζε, μόνο που αυτή τη φορά εκείνος που το είχε πάρει δεν το επέστρεψε στο εργοτάξιο μέχρι την ώρα που σχόλασα, οπότε αναγκάστηκα να ξεκινήσω για το σπίτι με τα πόδια. Οι οικοδόμοι θα πήγαιναν σε ένα μπαρ, κι εγώ απέφευγα τα μπαρ, όταν είσαι δύο μέτρα ύψος οι μεθυσμένοι θέλουν πάντα να τσαμπουκαλευτούν μαζί σου ή προσπαθούν να σου αρπάξουν τα κιάλια. Ο χερσότοπός μας ήταν αρκετά μίλια έξω από την πόλη, σ' ένα δρόμο που δεν οδηγούσε σε κάποια ωραία τοποθεσία, κι έτσι δεν περνούσε ποτέ κανείς από εκεί για να σε πάρει μαζί του. Περπατούσα με τα χέρια μου πλεγμένα πίσω, πρέπει πάντα να περπατάς με τα χέρια

1. Λατ: *nanos gigantum humeris insidentes*, που μεταφορικά σημαίνει «εκείνος που ανακαλύπτει κάτι βασισμένος πάνω σε προηγούμενες ανακαλύψεις».

σου πλεγμένα πίσω, εκτός κι αν κουβαλάς κάτι. Οι άνθρωποι που περπατούν με τα χέρια τους να αιωρούνται μοιάζουν με πίθηκοι, δική μου φιλοσοφία.

Πρόσεξα κάποια κουνούπια να κάνουν ζιγκ ζαγκ πάνω από ένα σωλήνα αποχέτευσης. Μερικές ηλιαχτίδες που περνούσαν μέσα απ' το φύλλωμα ενός δέντρου σχημάτιζαν ένα φωτεινό κύβο στη σκιά, και τα κουνούπια έμοιαζαν ευτυχισμένα που τον είχαν όλο δικό τους. Εκεί που παρακολουθούσα τα κουνούπια, ένα όχημα εμφανίστηκε στο δρόμο, πλησιάζοντας με ταχύτητα από την αντίθετη κατεύθυνση. Ήταν το φορτηγάκι των αδελφών Αλβάρεζ. Ο Εκτορ και ο Μάικ ήταν δύο απ' τους πιο παλιούς μου φίλους, ακόμα είναι. Όποτε συναντιόμασταν σ' εκείνο το δρόμο παίζαμε ένα παιχνίδι που το λέγαμε Κάνω την Κότα, αλλά συνήθως εγώ ήμουν πάνω στο ποδήλατό μου, συνήθως εγώ και το ποδήλατό μου καταλήγαμε στο χαντάκι. Αυτή τη φορά ο Μάικ με είδε στο δρόμο και, παρότι ήμουν πεζός, έστρεψε το φορτηγάκι προς το μέρος μου και πάτησε γκάζι. Ήρθε καταπάνω μου, συνέχισε να έρχεται καταπάνω μου ώσπου το χαμόγελο του Έκτορ μετατράπηκε σε μια γκριμάτσα τρόμου, ο Μάικ όμως συνέχισε να χαμογελάει, κι εγώ πήδηξα στο χαντάκι την τελευταία στιγμή, αποφεύγοντας το χτύπημα. Εγώ είχα σηκωθεί και ξεσκονιζόμουν, και ο Γκρεγκ Γιέρκοβιτς και κάποια κορίτσια στο πίσω κάθισμα γελούσαν. Μόλις ο Γκρεγκ είδε πως ήμουν εντάξει, μόλις είδε πως είχα σηκωθεί και ήμουν εντάξει, σήκωσε το μεσαίο του δάχτυλο, αυτή ήταν η παραδοσιακή μας χειρονομία για να πούμε γεια σου και αντίο. Ο Γκρεγκ χτύπησε το πίσω τζάμι και ο Μάικ σπινάρισε, χαλίκια πετάχτηκαν σαν παλαβά από τους τροχούς. Έπειτα το φορτηγάκι εξαφανίστηκε, αφήνοντας πίσω του μονάχα τη μυρωδιά καμμένου πετρελαίου, η φλάντζα πρέπει να είχε καταστραφεί. Εγώ συνέχισα να προχωράω προς το σπίτι. Παίζαμε το Κάνω την Κότα τόσον καιρό που είχε καταντήσει ρουτίνα, εννοώ πως ό,τι κι αν συνέβαινε πάντα εγώ κατέληγα στο χαντάκι, στην ουσία δεν υπήρχε πραγματικό παιχνίδι, πάντα εγώ έκανα την κότα.

Ήταν αργά, ο ήλιος έπεφτε πίσω μου και η σκιά που έριχνα όλο και μεγάλωνε εμπρός μου ώσπου έγινε ένα με το σκοτάδι ολόγυρα. Κάποια στιγμή είδα το σπίτι, ή μάλλον είδα τη γαλάζια λάμψη της τηλεόρασης στο μπροστινό παράθυρο, η στέγη ήταν μια μαύρη γραμμή που χώριζε το σπίτι απ' τα αστέρια. Δε μ' αρέσει να βλέπω τηλεόραση, πετάγεσαι συνέχεια απ' το ένα πρόσωπο στο άλλο, μπρος πίσω, και βλέπεις καθετί απ' όλες τις γωνίες, δεν καταλαβαίνω πώς μπορεί να βλέπει κανείς τηλεόραση, είναι σαν να την έχουν φτιάξει για πουλιά, αλλά ο παππούς σου ο Τζορτζ λάτρευε την τηλεόραση, ιδίως όταν έπαψε να βγαίνει απ' το σπίτι, και προσπαθούσε συνέχεια να με πείσει να βλέπω τηλεόραση, έλεγε πως ήταν το εισιτήριό μου στον κόσμο, μιλούσε πάντα για την ανάγκη να γνωρίζω κάτι για τον κόσμο, έλεγε πως μπορούσες να πας παντού με την τηλεόραση, καθισμένος άνετα στην πολυθρόνα σου. Ποτέ δεν κατάφερα να παρακολουθήσω πάνω από πέντε λεπτά χωρίς να με πιάσει πονοκέφαλος. Πρέπει να ξεκαθαρίσω πως το σώμα του ήταν εκείνο που αποφάσισε να πάψει να βγαίνει απ' το σπίτι, εκείνος δεν ήταν παρά ένας επιβάτης στο σώμα του, δικά του λόγια. Αφότου έπαψε να βγαίνει απ' το σπίτι έβλεπε πολύ τηλεόραση και έγραφε μια Επιστολή στον Αρχισυντάκτη, ενώ εγώ έφερνα σπίτι τα ψώνια και τις προμήθειες με το ποδήλατο. Είχα γίνει κάτι σαν οικονόμος του παππού σου, αν και ποτέ δεν το σκέφτηκα έτσι μέχρι που πέθανε και οι άνθρωποι άρχισαν να ανησυχούν πως τώρα δεν θα 'ταν εκεί για να με φροντίζει. Ως συνήθως, τα 'βλεπαν ανάποδα.

Προχώρησα προς το λαμπερό φως της τηλεόρασης και σκόνταψα πάνω σε κάτι πεσμένο μέσα στο ψηλό γρασίδι, δηλαδή στο ποδήλατό μου. Δεν είχε πάθει τίποτα, το γρασίδι ήταν βρεγμένο αλλά το ποδήλατο στεγνό, που σήμαινε ότι δεν είχε μείνει εκεί πολλή ώρα, οπότε κατάλαβα ποιος το είχε πάρει απ' το εργοτάξιο, λύθηκε το μυστήριο, κι όπως το έσερνα προς τη βεράντα της εισόδου σκεφτόμουν τι θα έλεγα στους αδελφούς Αλβάρεζ, ξεκινώντας απ' το ότι θα 'πρεπε πρώτα να τσεκάρουν αν είμαι ακόμα στην πόλη προτού κάνουν τον κόπο να επιστρέψουν το

ποδήλατό μου στο σπίτι, κι αυτός ήταν ο λόγος που ήμουν αφηρημένος, ο λόγος που οι σκέψεις μου ήταν στραμμένες προς τα μέσα, όπως λένε, την ώρα που μπήκα στο σπίτι και είδα την πολυθρόνα του παππού σου του Τζορτζ κενή, μόνο με το αποτύπωμα του πάνω της, σαν να καθόταν εκεί ένας αόρατος άνθρωπος. Εκείνος, ή μάλλον το σώμα του ήταν ξαπλωμένο στο πάτωμα, το μάγουλό του στο χαλί, το ένα χέρι πλακωμένο απ' το βάρος του και το άλλο τεντωμένο στο πλάι. Τον άγγιξα για να βεβαιωθώ πως δεν κοιμόταν αλλά ήταν φανερό ότι απ' το σώμα του έλειπε αυτό που ο Σκοτ Βαλντέζ της Χριστιανικής Αδελφότητας του Φάρου αποκάλυψε αργότερα ψυχή, η ορατή μορφή της οποίας είναι ο μυϊκός τόνος. Πήρα ένα κουτάλι απ' την κουζίνα για να σιγουρευτώ, το κράτησα κάτω απ' τη μύτη του, καμία θαμπάδα. Άφησα το κουτάλι εκεί στο πάτωμα και ανέβηκα στο δωμάτιό μου. Σύρθηκα κάτω απ' τις κουβέρτες μου κι ανάσανα για λίγο την αναπνοή μου, πράγμα που ο Δρ. Αρμάντο Ρόζενκλεγκ αποκάλυψε αργότερα μια εντυπωσιακά αποτελεσματική αυτοσχέδια τεχνική επεξεργασίας συναισθημάτων, δικά του λόγια.

Όταν κατέβηκα πάλι κάτω, το κεφάλι μου ήταν ένα μαύρο κουτί. Πολλοί προσπάθησαν να μου εξηγήσουν τις πράξεις μου μετά από εκείνη τη νύχτα, κι έχω καταλάβει πια ότι αυτό που έκανα ήταν αναπάντεχο ή και σοκαριστικό για κάποιους ανθρώπους, αλλά θέλω να ξέρεις ότι εγώ απλώς σεβάστηκα τις επιθυμίες του. Ο παππούς σου ήθελε πάντα να ταφεί στον χερσότοπό μας, η επιθυμία του ήταν να θαφτεί δίπλα στον Αίαντα και τον Άτλαντα, τα κυνηγόσκυλά του, όπως τα 'λεγε, αν και δεν είχαν κυνηγήσει ούτε μια μέρα στη ζωή τους. Μ' έπαιρνε μαζί του έξω, τον καιρό που ακόμα έβγαινε έξω, χτυπούσε το καλό του πόδι στο έδαφος κι έλεγε πως ό,τι κι αν έκαναν εκείνοι οι κρετίνοι στον ωραίο μας κόσμο αυτός θα έμενε να σαπίζει εδωπέρα –και δώσ' του να χτυπάει κάτω το πόδι του– και δεν μπορούσαν να κάνουν τίποτα για να τον σταματήσουν. Είχε άδικο, αρχικά, μα έπειτα είχε δίκιο, κι είναι καλύτερα έτσι παρά ανάποδα. Είχα βέβαια έντονα συναισθήματα, τα συναισθήματα με είχαν κατακλύσει, φυσικά, αλλά

οι πράξεις μου εκπορεύτηκαν από καθήκον και αγάπη και σεβασμό, όχι από τα συναισθήματα, ή από κάποιο κρυφό κίνητρο, ούτε προφανώς, αλλά πρέπει να αναφερθεί κι αυτό ενόψει όσων ακολούθησαν, από κανέναν εγκληματικό σκοπό. Το λάθος μου ήταν απλό, το λάθος μου ήταν πως δεν σήκωσα το τηλέφωνο, το λάθος μου ήταν πως σήκωσα ένα φτυάρι αντί για το τηλέφωνο, σε μια στιγμή τυφλής οδύνης, ή τουλάχιστον έτσι το έθεσε η Αστυνομός Μαίρη όταν συνηγορούσε υπέρ μου, δικά της λόγια. Στην πραγματικότητα δεν υπήρχε κανένα λάθος, οι επιθυμίες του είχαν γίνει σεβαστές, τότε και στη συνέχεια, αν δεν με είχαν κατακρίνει εκ των υστέρων, ο παππούς σου δεν θα είχε χρειαστεί να μετακινηθεί τόσο πολύ αφότου πέθανε. Κι ακόμη, στην πραγματικότητα δεν πήρα το φτυάρι αλλά βγήκα και πήγα στο γκαράζ, ο νυχτερινός αέρας μύριζε κοπριά και αμύγδαλα, πήγα στο γκαράζ που ήταν γεμάτο εξαρτήματα για την παραγωγή κρασιού, ξύλα και εργαλεία, και βάλθηκα να φτιάχνω ένα κουτί που να ταιριάζει, ένα φέρετρο, για να αναπαυθεί ο παππούς σου, τίποτα δεν έγινε βιαστικά, δεν με κυρίεψε καμία μανία.

Πιάνουν τα χέρια μου με το ξύλο, είναι μια από τις δεξιότητές μου, κι έτσι κατάφερα να φτιάξω ένα κουτί από φύλλα κόντρα πλακέ, ενισχυμένο με μερικά κομμάτια από καλύτερο ξύλο που είχαμε φυλαγμένο για πασσάλους στα αμπέλια. Το όνειρο του παππού σου ή –για να είμαστε πιο ακριβείς– το όνειρο του παππού και της γιαγιάς σου, ήταν να φτιάξουν εκεί έναν αμπελώνα. Έσυρα τον παππού σου απ' το σαλόνι στην κουζίνα, μια από τις παντόφλες του γλίστρησε στο κατώφλι, την ξαναέβαλα στο πόδι του. Ανέβηκα πάνω, πήρα τις κονκάρδες του από τον ροταριανό όμιλο, και τις καρφίτσωσα στο πουκάμισό του. Είχε χρόνια να πατήσει σε κάποια συνάντηση των ροταριανών αλλά τις κονκάρδες του της είχε περί πολλού. Δεν πρόκειται να περιγράψω τον αγώνα που έκανα για να τον βάλω μέσα στο κουτί ή για να μεταφέρω το κουτί, που είχε πια μετατραπεί σε φέρετρο, μέσα στο λάκκο, που είχε πια μετατραπεί σε τάφο. Έσκαψα τη μια πλευρά με κλίση ώστε να μπορέσω να σπρώξω το φέρετρο μέχρι κάτω, έσκαβα όλη νύ-

χτα για να φτιάξω εκείνο τον τάφο, σταματώντας μονάχα για να ανασάνω την αναπνοή μου στο κρεβάτι μου, όποτε είχα ανάγκη αυτό που ο Δρ. Ρόζενκλεγκ αποκάλεσε αργότερα διαχείριση συναισθημάτων. Δεν θέλω να σου μεταφέρω τα συναισθήματα που είχα όταν χτένισα τα μαλλιά του και φίλησα το μέτωπό του προτού κλείσω το φέρετρο με το κόντρα πλακέ, μπορώ μόνο να σου πω πως δεν ήθελα να τον αποχαιρετήσω, δεν ήμουν έτοιμος. Είναι διαφορετικό να καρφώνεις ένα καρφί πάνω στο ξύλο για να φτιάξεις ένα κουτί, και διαφορετικό να καρφώνεις ένα ίδιο καρφί στο καπάκι ενός φέρετρου. Ο παππούς σου είχε περισσότερη σοφία και γνώση από κάθε άλλο άτομο που είχα συναντήσει, τώρα όλα αυτά είχαν χαθεί, το μόνο που είχε απομείνει ήταν η Επιστολή στον Αρχισυντάκτη, που έγραφε εδώ και κάμποσο καιρό στη γραφομηχανή του πάνω σε συνεχόμενες σελίδες από χαρτί για υπολογιστή που είχαμε αγοράσει σε μια προσφορά όταν ακόμα έβγαινε από το σπίτι. Το χαρτί έβγαινε από ένα κουτί, και ήταν καλυμμένο με λέξεις, υπερβολικά πολλές για να τις διαβάσω –το δικό μου χάρισμα ήταν ανέκαθεν η φλυαρία– και κατέληγε σε ένα άλλο κουτί, η μια πυκνογραμμένη σελίδα μετά την άλλη, ποιος ξέρει πόσα θέματα αφορούσαν όλα αυτά τα κατεβατά, όλα φυλαγμένα μέσα σ' εκείνο το κουτί. Κάθε μέρα σκόπευε να ταχυδρομήσει την επιστολή, αλλά τότε κατέφθανε το *Bee*² της επόμενης μέρας και μια καινούργια σειρά από παραπτώματα, δικά του λόγια, υπέπιπταν στην αντίληψή του. Έκοψα λίγα λουλούδια απ' την αυλή, ο ήλιος φώτιζε τον ορίζοντα, μάζεψα μια αγκαλιά λουλούδια και τα έριξα πάνω στο φέρετρο, αυτό με έκανε να αισθανθώ καλύτερα. Είπα μερικά λόγια από μέσα μου, δεν τα είπα δυνατά, σκέφτηκα όλα όσα θα μπορούσαν να πουν άλλοι άνθρωποι, δεν είχα ξαναπάει σε κηδεία, την έκανα όσο πιο απλή μπορούσα, αποχαιρέτησα τον παππού σου, κι έπειτα σκέπασα το λάκκο με χώμα. Όταν τελείωσα, πήγα στη μπροστινή βεράντα, κάθισα στα σκαλοπάτια της εισόδου, και σκεφτόμουν τι είδους επιτύμβια στήλη θα ήταν αξιοπρεπής να μπει στον τάφο του.

---

2. *The Fresno Bee*, τοπική εφημερίδα του Φρέσνο.

[Σφυριχτός ήχος] Όταν η μητέρα σου –αυτή ήταν η μητέρα σου, η Κάρμεν– όταν κάθεται στην πολυθρόνα της, ο αέρας βγαίνει σφυριζοντας απ’ τους μικρούς πόρους στις ραφές του καθίσματος. Χτες βράδυ, κάθε φορά που σηκωνόταν για να πάει στην τουαλέτα, και το έκανε συχνά, επειδή πιέζεις την ουροδόχο κύστη της –λέει πως σου αρέσει να την κρατάς σε εγρήγορη-μόλις επέστρεφε και καθόταν στην πολυθρόνα, τα όνειρά μου κατακλύζονταν από φίδια που σφύριζαν και λάστιχα που ξεφούσκωναν, ο ύπνος μου δεν ήταν ξεκούραστος, ονειρευόμουν πως έμενα ξέπνοος. Σήμερα το απόγευμα της ζήτησα να μου φέρει απ’ το σπίτι αυτό το κασετόφωνο και τις μοναδικές κασέτες που είχα, όλα δώρα του Σκοτ Βαλντέζ από την Αδελφότητα του Φάρου στο Πανοράμα Σίτι, και στην αρχή νόμισα πως οι κασέτες θα ήταν άχρηστες, αλλά ο Φίλιξ ο νοσοκόμος μάς έδειξε πως να καλύπτουμε τις υποδοχές με λευκοπλάστη, κι έτσι οι κασέτες μπορούσαν να ξαναγραφτούν, το έκανε με μία, μετά σταυροκοπήθηκε και είπε πως τις υπόλοιπες έπρεπε να τις κάνει η Κάρμεν, δεν μπορούσε να γίνει συνένοχος μιας μαγνητοφώνησης που γινόταν πάνω στο λόγο του Θεού. Η μητέρα σου γέλασε και είπε πως αυτή θα ήταν η μικρότερη απ’ τις αμαρτίες της, αλλά ο Φίλιξ επανέλαβε πως δεν ήθελε να ανακατευτεί. Θα μπορούσες να βρεις παντού το λόγο του Θεού αν έχεις αυτή την κλίση, Χουάν-Γζορτζ, στα δωμάτια των ξενοδοχείων για παράδειγμα, απλώς μην περιμένεις να βγάλεις νόημα από δαύτον. Τώρα η μητέρα σου κουνάει το κεφάλι της, οι λάμπες φθορισμού αντανακλούν πάνω στο χρυσό χαμόγελό της, ή μάλλον πάνω σε μερικά από τα δόντια της που είναι χρυσά, στα μάτια της υπάρχει μονάχα τρυφερότητα, η ατυχία σου να μην συναντήσεις ποτέ τον πατέρα σου θα αναπληρωθεί απ’ το γεγονός ότι θα έχεις αυτή τη μάνα. Συνεχίζει να κουνάει το κεφάλι της, το χαμόγελο χάθηκε.

Ξημέρωσε, παρακολούθησα τη σκιά του σπιτιού να συρρικνώνεται προς το μέρος μου καθώς ο ήλιος ανέβαινε στον ουρανό. Ο ταχυδρόμος εμφανίστηκε μέσα σ’ ένα σύννεφο σκόνης. Ο Γουιλφρέντο οδηγούσε το δικό του φορτηγό με το σήμα του ταχυδρο-

μείου κολλημένο στο πλάι, το φορτηγό του ταχυδρομείου τού προκαλούσε πόνο στη μέση και ναυτία, ειδικά στους χωματόδρομους, δικά του λόγια. Οδηγούσε στην αντίθετη πλευρά του δρόμου και το χέρι του έμοιαζε με ζέπελιν έτσι όπως έβγαине απ' το παράθυρο του φορτηγού και κατέληγε στο γραμματοκιβώτιο, εννοώ πως το χέρι του ήταν χοντρό αλλά ταυτόχρονα ευλύγιστο. Κρατούσε το τιμόνι χαμηλά, σαν οδηγός λεωφορείου, για να χωράει η κοιλιά του. Ήταν το πιο απασχολημένο άτομο που ήξερα στη Μαδέρα, οδηγούσε το φορτηγό του όλη μέρα, παραδίνοντας την αλληλογραφία και διεκπεραιώνοντας διάφορες δουλειές, αλλά πάντα έβρισκε χρόνο να μιλήσει σε μένα και τον παππού σου, συνήθως μαζί μου μιλούσε για ποδήλατα, ο Γουιλφρέντο ήταν πρωταθλητής σε ποδηλατοδρομίες πριν αποκτήσει πρόβλημα με τους αδένες του. Του έκανα νόημα να σταματήσει και πήγα μέχρι το γραμματοκιβώτιο. Τον ρώτησα αν ήξερε τίποτα για επιτύμβιες στήλες, δεν μου φάνηκε και τόσο σπουδαίο γεγονός, αλλά ήταν πιθανόν η αρχή τους τέλους της ζωής μου ως Δημάρχου. Άφησε το φορτηγό στο δρόμο με την πόρτα ανοιχτή, το κάθισμα του ήταν καλυμμένο με ένα χαλάκι με ξύλινες χάντρες και το μαξιλάρι που εξείχε από κάτω έμοιαζε με πατημένη τηγανίτα. Μόνο μια φορά τον είχα ξαναδεί έξω απ' το φορτηγό του, στο σουπερμάρκετ στην πόλη, όπου ήταν σκυμμένος πάνω απ' το ψυγείο με τα λαχανικά, και ήταν μούσκεμα στον ιδρώτα.

Όταν ο Γουιλφρέντο περπατούσε, ολόκληρο το σώμα του πήγαινε πέρα δώθε σαν να συνέχιζε να κάνει πετάλι για το πρωτάθλημα. Πήγαμε στην πίσω πλευρά του σπιτιού. Είχα αφήσει το λερωμένο φτυάρι ακουμπισμένο πάνω στον τοίχο, το βλέμμα του Γουιλφρέντο κόλλησε πάνω του, απέφευγε να κοιτάξει κάτω, έριξε μια ματιά στο χώμα για ένα δευτερόλεπτο και μετά έστρεψε πάλι το βλέμμα του στο φτυάρι. Έβγαλε ένα μαντήλι από την κωλότσεπη, σκούπισε το μέτωπο και το πάνω χείλος του και με ρώτησε αν είχε συμβεί κάποιο ατύχημα ή αν ο θάνατος είχε επέλθει από φυσικά αίτια. Του διηγήθηκα πώς είχα βρει τον παππού σου, του είπα για την άδεια πολυθρόνα και την

τηλεόραση, για το σώμα του παππού σου στο πάτωμα, και για την απουσία μυϊκού τόνου. Τότε φάνηκε ανακουφισμένος, είπε πως ένας θάνατος από ατύχημα θα ήταν μεγάλο πρόβλημα. Αλλά ακόμα κι έτσι, είπε, η ζωή μου θα γινόταν πιο δύσκολη, και λυπόταν που ήταν αναγκασμένος να συμβάλει σ' αυτό. Το ένιωσα βαθιά μέσα μου, δεν είχα λόγια να το εκφράσω, πράγμα σπάνιο, συνήθως δεν μου λείπουν τα λόγια, ένιωσα πως ο Γουιλφρέντο κι εγώ δεν θα ξαναμιλούσαμε ποτέ πια για ποδήλατα.

Ο Γουιλφρέντο είπε πως έπρεπε να πηγαίνει, είχε καθυστερήσει, έπρεπε να μοιράσει τα γράμματα. Τον είδα να επιστρέφει στο φορτηγό του, με το κορμί του να ταλαντεύεται πέρα δώθε. Κάθισα στο τραπέζι της κουζίνας και είδα πως υπήρχαν μύγες πάνω στο μυγόχαρτο, είχαν βρει το τέλος τους. Κατέβασα το μυγόχαρτο. Άνοιξα τα μπροστινά και τα πίσω παράθυρα του σπιτιού ώστε οι μύγες να περνούν απρόσκοπτα, αν και τότε δεν σκέφτηκα τη λέξη απρόσκοπτα, δεν είχα ακόμα συναντήσει τον Πολ Ρένφρο ο οποίος μου τη δίδαξε. Μου είχε κάνει εντύπωση που ο Γουιλφρέντο το είχε βάλει στα πόδια. Το είχε βάλει στα πόδια σαν παιδάκι. Να έχεις τα μάτια σου ανοιχτά στο σχολείο, Χουάν-Τζορτζ, όλοι θα πουν πως αυτή είναι μια χρήσιμη συμβουλή, αλλά δεν θα σου πουν πως πρέπει, πάνω απ' όλα, να έχεις τα μάτια σου ανοιχτά στους συμμαθητές σου. Ο τρόπος που αντιδρούν είναι ίδιος με τον τρόπο που θα αντιδρούν και όταν μεγαλώσουν, μόνο που τότε θα μπορούν να το κρύβουν καλύτερα, να έχεις τα μάτια σου ανοιχτά στο σχολείο και τότε θα μπορείς να διακρίνεις πίσω απ' τα προσωπεία. Ο Γουιλφρέντο το είχε βάλει στα πόδια σαν σχολιαρόπαιδο, πράγμα που με ξάφνιασε μόλις το συνειδητοποίησα, εκείνος κι ο παππούς σου ήταν πάντα φίλοι. Δεν μπορούσα να καταλάβω γιατί ο Γουιλφρέντο δεν με βοήθησε να σκεφτούμε μια αξιοπρεπή επιτύμβια στήλη για τον τάφο του παππού σου. Τον φαντάστηκα να συνεχίζει την καθημερινή του διαδρομή, να μοιράζει γράμματα απ' το ένα σπίτι στο άλλο, αλλά δεν μπορούσα να τον δω καθαρά, και όταν δεν μπορώ να δω κάτι καθαρά ξέρω πως δεν γίνεται ακριβώς έτσι.